

Міністерство освіти і науки України
Уманський державний педагогічний університет
імені Павла Тичини
Інститут педагогіки НАПН України
Факультет іноземних мов
Регіональний центр навчання іноземних мов
Національний авіаційний університет
Українська асоціація дослідників освіти

ІННОВАЦІЇ В СУЧАСНІЙ ОСВІТІ: УКРАЇНСЬКИЙ ТА СВІТОВИЙ КОНТЕКСТ

МАТЕРІАЛИ

IV Міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції

Умань 2021

Редакційна колегія:

Безлюдний Олександр Іванович	Ректор Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, доктор педагогічних наук, професор, Заслужений працівник освіти України
Годованюк Тетяна Леонідівна	Проректор із наукової роботи Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, доктор педагогічних наук, доцент
Бріт Надія Михайлівна	Директор Регіонального центру навчання іноземних мов Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, кандидат педагогічних наук, професор кафедри англійської мови та методики її навчання, Заслужений працівник освіти України
Постоленко Ірина Сергіївна	Декан факультету іноземних мов, кандидат педагогічних наук, доцент
Заболотна Оксана Адольфівна	Завідувач лабораторії педагогічної компаративістики Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, доктор педагогічних наук, професор

Відповідальна за випуск:

Бондарук Яна Володимирівна – кандидат педагогічних наук, доцент

Автори несуть відповідальність за наукову вірогідність і коректність вміщених у збірнику матеріалів.

Інновації в сучасній освіті: український та світовий контекст: матеріали IV міжн. наук-практ. Інтернет-конф. (Умань, 16 квітня 2021 р.). Умань: Візаві, 2021. 291 с.

Матеріали збірника присвячено висвітленню проблем, які обговорювалися на IV Міжнародній науково-практичній Інтернет-конференції **«Інновації в сучасній освіті: український та світовий контекст»**, зокрема: інновації в сучасній середній освіті; інновації у вищій школі; іноземні мови в контексті глобалізації та модернізації сучасного світу, тощо.

Видання призначене для науковців, аспірантів, викладачів, студентів та всіх, хто цікавиться здобутками у галузі освіти.

ЗМІСТ

Передмова.....	9
<i>Halyna Avchinnikova</i>	
US PRIVATE SCHOOLS ENROLMENT.....	10
<i>Катерина Андріїшина</i>	
ТИПОЛОГІЯ АВТОРИЗАЦІЇ В СУЧАСНОМУ АНГЛОМОВНОМУ ЖУРНАЛЬНОМУ ДИСКУРСІ.....	14
<i>Ірина Аніщенко</i>	
НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В КОНТЕКСТІ РЕФОРМИ «НОВА УКРАЇНСЬКА ШКОЛА»: БАЗОВА СЕРЕДНЯ ОСВІТА.....	17
<i>Любов Байдюк</i>	
ВИКОРИСТАННЯ QR-КОДУ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ.....	21
<i>Віта Безлюдна</i>	
ІНШОМОВНА ПІДГОТОВКА СТУДЕНТІВ У ВИЩІЙ ШКОЛІ: ЗАГАЛЬНИЙ ОГЛЯД ЄВРОПЕЙСЬКОГО ДОСВІДУ.....	25
<i>Олександр Безлюдний</i>	
ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВИКЛАДАЧА ЗВО В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ.....	28
<i>Роман Безлюдний</i>	
ТРУДНОЩІ В ОРГАНІЗАЦІЇ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ НЕМОВНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ.....	32
<i>Юлія Біленька</i>	
ВИКОРИСТАННЯ СМАРТФОНІВ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ.....	35
<i>Ірина Білецька</i>	
КУЛЬТУРНО-ІСТОРИЧНА ТА ГЕОГРАФІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПЕРЕНЕСЕНИХ ВЛАСНИХ НАЗВ.....	37
<i>Ольга Бісик</i>	
ФРАЗЕОЛОГІЧНІ ПОРІВНЯННЯ ЯК ЗАСІБ ПЕРЕДАЧІ ЕМОЦІЙНИХ СТАНІВ ЛЮДИНИ В СУЧАСНІЙ ФРАНЦУЗЬКІЙ МОВІ.....	41
<i>Марина Богомаз</i>	
ЛЕКСИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВИРАЖЕННЯ ЕКСПРЕСИВНОСТІ У ШВЕЙЦАРСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ ВАРІАНТІ ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ.....	45
<i>Яків Бойко</i>	
ОСОБЛИВОСТІ МОДЕЛЕЙ ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ ГРОМАДЯН В США.....	50
<i>Ілона Бойчевська, Людмила Веремюк</i>	
ВИКОРИСТАННЯ ПЛАТФОРМИ MOODLE ДЛЯ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ.....	54

Інна Бойченко ВПЛИВ ПРОФЕСІЙНОГО НАСТАВНИЦТВА НА СТАНОВЛЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ САМОІДЕНТИЧНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ПСИХОЛОГА.....	58
Галина Бондар ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ НЕМОВНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ У НЕМОВНИХ ЗВО.....	63
Яна Бондарук ДО ПИТАННЯ ТРАКТУВАННЯ СИСТЕМИ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ ПЕДАГОГІВ.....	66
Сергій Волянський ПОХОДЖЕННЯ Й ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ КОМПОНЕНТІВ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ БЕЛЬГІЙСЬКОГО ВАРІАНТА ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ.....	68
Olena Halai HELPING LANGUAGE STUDENTS READ AND WRITE ANALYTICALLY.....	73
Анастасія Гарбуз НАУКОВО-МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ЗАСТОСУВАННЯ ПРОЕКТНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ СТУДЕНТАМИ- ФІЛОЛОГАМИ ПРАКТИЧНОГО КУРСУ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ.....	77
Nino Geguchadze WHY FOREIGN LANGUAGES ARE IMPORTANT IN MODERN SOCIETY.....	81
Alla Gembaruk TEACHER ASSISTANTSHIP WITHIN DISTANCE LEARNING FRAMEWORK.....	86
Оксана Глушко КЛЮЧОВІ КОМПЕТЕНТНОСТІ ДЛЯ ОСВІТИ В ХХІ СТОЛІТТІ: ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ВИМІР.....	89
Ігор Гурський ПОБУДОВА ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ТРАЄКТОРІЇ ПРОАКТИВНОГО МАГІСТРА ФІЛОЛОГІЇ У ХОДІ ВИВЧЕННЯ АНГЛОМОВНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ВІЛЬНОГО ВИБОРУ «COVID-19 AND THE DEVELOPMENT OF ENGLISH LEXICAL SYSTEM».....	91
Ігор Гурський, Інна Лаухіна ЗАПОЗИЧЕННЯ АНГЛО-АМЕРИКАНСЬКИХ КОНЦЕПТІВ У ФРАНЦУЗЬКУ МОВУ КВЕБЕКУ.....	96
Наталя Гут ОСВІТНЯ ПІДТРИМКА ДІТЕЙ-МІГРАНТІВ ШКІЛЬНОГО ВІКУ У КРАЇНАХ ЄС.....	99

Світлана Деркач	
ПРОЕКТНА РОБОТА В НАВЧАННІ ГРАМАТИКИ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ СТУДЕНТІВ ФАКУЛЬТЕТУ ІНОЗЕМНИХ МОВ УДПУ ІМЕНІ ПАВЛА ТИЧИНИ.....	102
Аліна Джурило	
ДО ПИТАННЯ ПРО ФОРМУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ЇЇ РЕЗУЛЬТАТІВ.....	104
Анна Єгорова	
ВНЕСОК УМБЕРТО ЕКО В ІСТОРІЮ РОЗВИТКУ ПЕРЕКЛАДАЦЬКОЇ ДУМКИ ПРО (НЕ)ПЕРЕКЛАДНІСТЬ.....	109
Марина Желуденко	
ПОІНФОРМОВАНІСТЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЯК СКЛАДОВА ПСИХОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ В УМОВАХ ВИМУШЕНОГО СОЦІАЛЬНОГО ДИСТАНЦІЮВАННЯ.....	112
Людмила Загоруйко	
ПРОФЕСІЙНА МОБІЛЬНІСТЬ ВЧИТЕЛІВ ІНОЗЕМНИХ МОВ: ЄВРОПЕЙСЬКИЙ АСПЕКТ.....	115
Юлія Загребнюк	
ОСОБЛИВОСТІ МОЛОДІЖНОГО СЛЕНГУ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ.....	118
Nataliya Zaitseva	
REQUIREMENTS FOR BILINGUAL TEACHERS IN THE USA.....	122
Анна Іванчук	
ВИКОРИСТАННЯ АМЕРИКАНСЬКОГО ДОСВІДУ ВИКЛАДАННЯ «ФІЛОСОФІЇ ДЛЯ ДІТЕЙ» В УКРАЇНІ.....	124
Юлія Казак	
РОЛЬ АКМЕОЛОГІЇ ЯК АВТОНОМНОЇ НАУКИ У ПРОФЕСІЙНОМУ РОЗВИТКУ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ.....	129
Олександр Коваленко	
ТИПИ ГРАФІЧНИХ ОРГАНІЗАТОРІВ ТА ЇХ ЗАСТОСУВАННЯ В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ.....	135
Ангеліна Колісніченко	
ІСТОРІЯ ВИНИКНЕННЯ МЕТОДИЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ МАТЕРІАЛІВ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У НІДЕРЛАНДАХ.....	138
Олег Комар	
ПРОФЕСІЙНІ СПІВТОВАРИСТВА З МЕТОЮ НАВЧАННЯ У РОЗРІЗІ НЕПЕРЕРВНОГО ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ВЧИТЕЛІВ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ.....	140
Ольга Комар	
МОЖЛИВОСТІ «BLENDED LEARNING» ПІД ЧАС НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ (НА ПРИКЛАДІ ОСВІТНЬОЇ ТЕХНОЛОГІЇ WEBQUEST).....	142

Anna Kryshko	
COLOR PURPLE MEANING & SYMBOLISM.....	146
Ростислав Куна	
СУЧАСНА ІНТЕРПРЕТАЦІЯ ТАКСОНОМІЇ БЛУМА ТА ЇЇ ЗАСТОСУВАННЯ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У СТАРШІЙ ШКОЛІ.....	149
Oksana Levchuk	
INNOVATIVE APPROACHES TO TEACHING VOCABULARY.....	153
Ольга Лементар	
ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ.....	156
Віктор Литвиненко	
ОСВІТА: НАЙНОВІШІ МЕТОДИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ.....	159
Олена Локишина	
ДО ПИТАННЯ ПРО ТРАКТУВАННЯ ІННОВАЦІЙ В ОСВІТІ.....	163
Людмила Люшнівська	
ВИКЛАДАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ З ОГЛЯДУ НА СУЧАСНІ УМОВИ.....	165
Olha Mahdiuk	
LATIN LANGUAGE AS A MEANS OF STUDENTS' MASTERING CONCEPTUAL AND TERMINOLOGICAL LAW APPARATUS.....	168
Олександрина Мазур	
ПОКОЛІННЯ Х ЯК ЯВИЩЕ АМЕРИКАНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ ХХ-ОГО СТОЛІТТЯ.....	172
Оксана Максименко	
ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА: УЧНІВСЬКЕ САМОВРЯДУВАННЯ НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ.....	176
Євген Мамчур	
МОРАЛЬНО-ЦІННІСНІ ЯКОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ.....	178
Martirosyan Bakur	
METHODOLOGICAL FEATURES OF DISTANCE LEARNING IN HIGHER EDUCATION.....	182
Ілона Мельник	
РОЗВИТОК ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ ЗАСОБАМИ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В БАЗОВІЙ ШКОЛІ.....	186
Ольга Мілютіна	
АКАДЕМІЧНА МОБІЛЬНІСТЬ ЯК ФАКТОР ГЛОБАЛІЗАЦІЙНОГО КОНТЕКСТУ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ.....	189
Liudmyla Moshkovska	
FUNCTIONAL PROPERTIES OF ENGLISH TECHNICAL TERMINOLOGY IN SCIENTIFIC AND TECHNICAL TEXTS ON ROAD MAKING TECHNOLOGIES: TRANSLATION ASPECT.....	191

Інна Нестеренко	
КОМП'ЮТЕРНО-ОРІЄНТОВАНІ ЗАСОБИ НАВЧАННЯ У ПЕДАГОГІЧНОМУ ПРОЦЕСІ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ.....	196
Інна Нестеренко, Анастасія Кононова, Катерина Гулковська	
ФОРМУВАННЯ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ОСОБИСТОСТІ В ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ.....	199
Ніна Нікольська	
ПОЛІТИКИ БАГАТОМОВНОСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ.....	202
Анна Опришко	
ШЛЯХИ ВИНИКНЕННЯ ІНВЕКТИВНОЇ ЛЕКСИКИ В СУЧАСНІЙ АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ	206
Вікторія Павлюк	
ІКТ ТЕХНОЛОГІЇ У НАВЧАННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ СТУДЕНТІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	208
Ілона Palaguta	
THE ROLE OF THE YOUTH SLANG IN LEARNING ENGLISH.....	212
Алла Паладьєва, Ярослава Траченко	
СТРАТЕГІЯ АРГУМЕНТАТИВНОГО МАНІПУЛЮВАННЯ В ДИСКУРСІ ТОНІ БЛЕРА ЯК ВЕРБАЛЬНЕ ВІДЛУННЯ ВПЛИВУ НА РІЗНІ СОЦІАЛЬНІ ВЕРСТВИ БРИТАНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА.....	215
Ольга Побережний	
СТРУКТУРНА ХАРАКТЕРИСТИКА АНГЛО-АМЕРИКАНІЗМІВ У ФРАНЦУЗЬКІЙ МОВІ КВЕБЕКУ.....	220
Ірина Постоленко	
НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: ВІД АУДИТОРНОГО ДО ЗМІШАНОГО ФОРМАТУ.....	224
Геннадій Прокоф'єв	
РОЛЬ ОБРАЗНИХ ЗАСОБІВ МОВЛЕННЯ В СТРУКТУРІ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ.....	227
Viktoriia Remeniaka	
TEACHING VOCABULARY USING GAME-BASED PLATFORM: ON THE EXAMPLE OF KANOOT.....	229
Ольга Свиридчук	
КУРСИ ІНОЗЕМНИХ МОВ, ЯК ФОРМА НЕФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ.....	231
Вікторія Сліпенко	
СУТНІСТЬ, МЕТА ТА ЗАВДАННЯ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ: АМЕРИКАНСЬКИЙ ДОСВІД.....	235
Наталія Ставчук	
КОМУНІКАТИВНИЙ ПІДХІД У ВИКЛАДАННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ.....	239
Olha Sushkevych	
COMMUNICATIVE LEADERSHIP: WHO IS THE HERO?.....	242

Ярослава Траченко	
ХАРАКТЕРИСТИКА ЖАНРУ З ПОЗИЦІЇ КОМУНІКАТИВНОЇ ПОДІЇ В АРГУМЕНТАТИВНОМУ ДИСКУРСІ Т. БЛЕРА.....	246
Наталія Тучина, Ігор Каминін	
ДОСЛІДНИЦЬКА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЯК СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ.....	250
Turdagaliyeva Almagul Zheksenovna	
CHALLENGES OF USING ENGLISH AS A MEDIUM OF INSTRUCTION IN HIGHER EDUCATION (EMI).....	254
Таміла Філіппович	
ЗАСТОСУВАННЯ ПРОЄКТНОЇ МЕТОДИКИ НА ЗАНЯТТІ З ІСПАНСЬКОЇ МОВИ У ЗВО.....	258
Ірина Холод	
СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ УЧИТЕЛІВ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ.....	262
Наталія Цимбал	
ДИФЕРЕНЦІЙНІ ОЗНАКИ ТЕРМІНА.....	266
Nadiia Sheverun	
BUSINESS STANDARDS IN THE VOCABULARY OF TELEPHONE CONVERSATIONS IN ENGLISH.....	269
Оксана Шпарик	
SELFIE – ІННОВАЦІЙНИЙ ІНСТРУМЕНТ ДЛЯ САМОРЕФЛЕКСІЇ ШКОЛИ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ОСВІТИ.....	273
Світлана Шумаєва	
ПОГЛЯДИ АМЕРИКАНСЬКИХ ФАХІВЦІВ ЩОДО СТРАТЕГІЧНИХ ТА МЕТОДОЛОГІЧНИХ МОДЕЛЕЙ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ.....	275
Iryna Shcherban	
ACTIVITY-BASED LEARNING AS THE BASELINE FOR CREATIVE AND CRITICAL THINKING SKILLS ENHANCEMENT.....	277
Olha Yalovenko	
GENDER SPECIFICS IN JHUMPA LAHIRI'S "MRS. SEN'S".....	280
Тетяна Яськів	
ДИДАКТИЧНИЙ І МЕТОДИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТАРШОКЛАСНИКІВ.....	284
Володимир Гончарук	
ОСНОВНА ХАРАКТЕРИСТИКА ТА СТРУКТУРА ЮРИДИЧНОГО ДИСКУРСУ.....	288

Алла Паладьєва,
*кандидат педагогічних наук, доцент,
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
(м. Умань, Україна)*

Ярослава Траченко,
*здобувач ОС «магістр» II курсу,
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
(м. Умань, Україна)*

СТРАТЕГІЯ АРГУМЕНТАТИВНОГО МАНІПУЛЮВАННЯ В ДИСКУРСІ ТОНІ БЛЕРА ЯК ВЕРБАЛЬНЕ ВІДЛУННЯ ВПЛИВУ НА РІЗНІ СОЦІАЛЬНІ ВЕРСТВИ БРИТАНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА

Інтегральною ознакою текстового простору аргументативного дискурсу британського політика Тоні Блера є стратегічність, яка націлена на досягнення запланованого прагматичного результату. Однією із стратегій, яка реалізується Т. Блером крізь призму дискурсивного простору його публічних виступів, є стратегія аргументативного маніпулювання.

Зауважимо, що стратегією є: « ... процес розробки та реалізації комунікативного завдання, яке ставиться з метою ефективного впливу на адресата» [5, с. 164]. Оскільки евристичним вектором нашого лінгвістичного пошуку є стратегія аргументативного маніпулювання, вважаємо за доцільне зазначити, що існує 2 види мовного маніпулювання: референційне, аргументативне. Критерієм їхньої диференціації є характер інформаційних перетворень у політичному дискурсі. Як видно із рис. 1., аргументативне маніпулювання базується на порушенні постулатів спілкування. Під терміном маніпулювання слід розуміти: « ... програмування психологічного стану різних верств суспільства з метою забезпечення такої поведінки, яка потрібна тим, хто володіє засобами маніпулювання. Це мистецтво керувати аудиторією за допомогою цілеспрямованого впливу на свідомість та інстинкти, майстерне нав'язування особистості намірів, які не збігаються з її власними бажаннями і потребами» [9].

Рис. 1. Класифікація мовних маніпулювань в політичному дискурсі
(узагальнено авторами на основі [8, с. 173–174])

Мовне маніпулювання є різновидом мовного впливу, який використовується: «для прихованого впливу на психіку адресата, його цілі, бажання, наміри, відношення та установки ... » [1].

На наш погляд, стратегії в дискурсі Т. Блера реалізуються із метою нав'язування слухачам певного уявлення про дійсність. Існують такі маркери маніпуляції, як прийоми спотворення сутності явищ [3], які використовуються в дискурсі Блера. Для здійснення мовного впливу ефективною є псевдоаргументація як різновид маніпуляції [6]. Псевдоаргументація будується перш за все на основі використання помилок аргументації, які вбудовуються в технології маніпуляції свідомістю та базуються на апеляції до ірраціональних структур свідомості адресата [7]. Проілюструємо вищесказане використовуючи мовний матеріал – уривок із публічної промови Блера в Палаті громад стосовно кризи в Іраку:

“(1) We all know that there are terrorist cells now operating in most major countries. Just as in the last two years, around 20 different nations have suffered serious terrorist outrages. Thousands have died in them. The purpose of terrorism lies not just in the violent act itself, it is in producing terror. It sets out to inflame, to divide, to produce consequences which they then use to justify further terror. Round the world it now poisons the chances of political progress: in the Middle East; in Kashmir; in Chechnya; in Africa. The removal of the Taliban in Afghanistan dealt it a blow. But it has not gone away. And these two threats have different motives and different origins but they share one basic common view: they detest the freedom; democracy and tolerance that are the hallmarks of our way of life. (2) At the moment, I accept that association between them is loose. But it is hardening. And the possibility of the two coming together – of terrorist groups in possession of WMD, even of a so-called dirty radiological bomb is now, (3) in my judgment, a real and present danger” [10].

Відповідно до жанрової диференціації наведений уривок із публічного виступу слід аналізувати за параметром інституціональності / персональності в дискурсі Т. Блера. Метою виступу є розгляд питань стосовно кризи в Іраку, його учасниками є представники Палати громад, відповідно, Т. Блеру потрібно було заручитися підтримкою цього дискурсивного співтовариства, використовуючи ті стратегії, які сприятимуть зміні моделі світу реципієнта із метою здійснення впливу на процес прийняття ним рішення. У наведеному вище прикладі на стадії конфронтації Т. Блер не дотримується правил критичної дискусії. Висловлювання (1) – помилка неправдивого висновку, що є типовим *argumentum ad ignorantiam* [2]. Цей аргумент моделює маніпуляційний ланцюжок, спрямований на здійснення психологічного впливу на аудиторію. Хибна аргументація використовується із метою введення адресата в оману та створення видимості обґрунтованості, доказовості висунутої тези – *“The purpose of terrorism lies not just in the violent act itself, it is in producing terror”* [10]. Це вплив маніпуляції, оскільки Т. Блер, приховуючи від аудиторії істинні цілі та наміри, тобто, замість того, щоб прямо заявити про те, що необхідно

ввести британські та американські війська в Ірак, прагне змінити погляди та уявлення слухачів. Це відбувається за допомогою хибного доказу, розрахованого на невігластво та непоінформованість слухачів, створюючи ілюзію розуміння.

Висловлювання (1) можна відновити – «Звичайно, терористичні угруповання існують у провідних державах – ніхто не може в цьому сумніватися. Це, правда, оскільки не було доведено, що це брехня». Окреслений аргумент не спростовує тезу, а переконує аудиторію в тому, що близько 20 націй та тисячі людей постраждали від нападу терористів, що підкреслює уявну правдоподібність аргументів та є софістичним прийомом, пов'язаним із використанням в якості аргументів недоведених тверджень, які мають бути обґрунтованими. Цей вид мовного впливу використовується для прихованого впровадження в психіку адресата намірів, бажань, які не збігаються з тими, що є в адресата у певний момент.

У 2003 році британці були скептично налаштовані стосовно участі своєї країни на правах молодшого партнера в іракському поході США. Ідея-фікс Т. Блера – боротьба з «тиранами» та «диктаторами» не знайшла особливої підтримки в країні. У Великобританії проходили великі мітинги, демонстрації на знак протесту проти війни в Іраку. Переконати англійців полюбити американців та підтримати політику США для Т. Блера було неможливим, спираючись тільки на раціональну аргументацію. Стратегії раціональної аргументації в таких випадках виключно рідкісні для політика. Засуджувати антиамериканізм та спробувати переконати аудиторію в правильності ведення політики Великобританії можна було лише шляхом маніпулювання свідомістю людей.

Прийом *argumentum ad ignorantiam* допомагає виключити можливість прийняти іншу точку зору, і, відповідно, пропонується єдине альтернативне рішення – погодитися з думкою політика. Користуючись ним, Т. Блер переконує аудиторію, що існує лише одна можливість зупинити терор та розпочати боротьбу з терористичними угрупованнями. Це, перш за все,

уведення військ в Ірак та повалення диктатури С. Хусейна. На стадії аргументації прем'єр-міністр також не дотримується правила критичної дискусії. На наш погляд, він робить це навмисно, прагнучи за допомогою невірних ходів заручитися підтримкою аудиторії. Він намагається маніпулювати свідомістю та поведінкою слухачів. Т. Блер порушує правило ведення критичної дискусії, за яким: «аргументація повинна безпосередньо відноситися до точки зору, яка обговорюється: точка зору може бути захищена, якщо висунуті аргументи відносяться до цієї точки зору» [2, с. 123]. Політик вдається до застосування псевдоаргументації в досліджуваному нами дискурсі.

Т. Блер використовує *argumentum ad populum*, спрямований на емоційний вплив на аудиторію. Щоб її переконати йому немає необхідності приводити в якості експліцитних аргументів загальнокультурні цінності або особисту зацікавленість. Досить емоційно підкреслити значущість таких цінностей, як: *political progress freedom, democracy, tolerance* і аудиторія самостійно проведе необхідну аналогію з точкою зору, яка обговорюється під час виступу: тероризм отрує політичний прогрес та не передбачає свободи, демократії і терпіння. Політик свідомо йде на порушення правила з метою маніпулювання слухачами. Сфера почуттів, в цьому випадку, є важливим об'єктом маніпулювання. Як вважає дослідниця С. Кара-Мурза, «загальною принциповою установкою в маніпуляції масовою свідомістю є попереднє «розгойдування» емоційної сфери. Головним засобом для цього служить створення або використання кризи, аномальної ситуації, яка надає сильний вплив на почуття» [4, с. 146].

Цей відволікаючий маневр Т. Блера не дозволяє аудиторії зрозуміти його істинну мету і наміри. Метою гри на почуттях аудиторії є використання забобонів, які не відносяться до інформації, що доноситься до її відома.

Інтерес для аналізу представляють також висловлювання (2) і (3), які є основою псевдоаргументації. Ці висловлювання утворюють цілісну семантичну структуру, оскільки містять експліцитно виражені перформативне дієслово *accept* та вираз *in my judgment*. Означені висловлювання мають комісивну силу

згоди або близьку до неї асертивну силу визнання істинності факту того, що об'єднання двох терористичних угруповань Талібану та Афганістану в застосуванні зброї масового знищення є неминучою небезпекою для всього людства. Так вважає Т. Блер, висловлюючи свою позицію. Крім апеляції до почуттів, він апелює до свого авторитету як до лідера Лейбористської партії. У цьому випадку виступає *argumentum ad veresundiam* (хизування особистими якостями). Блер: «намагається показати аудиторії, що правильність його слів гарантована його знаннями, його надійністю і чесністю» [2, с. 126]. Т. Блер використовує прийом *ethos*, який є найбільш ефективним засобом риторичного переконання. В якості аргументів наводяться особисті думки, його компетентність та інші особистісні установки. Політик намагається показати аудиторії, що правильність його слів гарантована його знаннями, надійністю та чесністю.

Таким чином, в уже згадуваному уривку Т. Блер допускає відразу три комунікативні помилки: *argumentum ad ignorantiam*, *argumentum ad populum* і *argumentum ad veresundiam*. Дотримуючись своєї стратегічної мети, політик подає факти у вигідному для нього світлі за допомогою вибору відповідних мовних засобів, впливаючи на вольову та емоційну сферу адресанта. Стратегія аргументативного маніпулювання спрямована на корекцію картини світу у слухачів та формування негативного ставлення до терористичних угруповань.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Быкова О. Н. К вопросу о языковой манипуляции в СМИ. *Теоретические и прикладные аспекты речевого общения*. Красноярск: Ачинск, 1998. Вып. 8. С. 90–120.
2. Еемерен Ф. Х. ван Аргументация, коммуникация и ошибки. СПб.: Васильевский остров, 1992. 207 с.
3. Каплуненко А. М. О технологичной сущности манипуляции сознанием и ее лингвистических признаках. *Вестник ИГЛУ*. Иркутск, 2007. №5. С. 3–13.
4. Кара-Мурза С. Г. Манипуляция сознанием. М.: Изд-во Эксмо, 2006. 832 с.
5. Миронова П. О. Коммуникативная стратегия редукционизма в политическом дискурсе. *Язык. Человек. Картина мира*. Омск: ОмГУ, 2000. Ч. 1. С. 163–165.
6. Сентенберг И. В. Псевдоаргументация: некоторые виды речевых манипуляций. *Речевое общение и аргументация*. СПб.: СПО, 1993. С. 30–38.
7. Федорова Т. В. Аргументация в контексте непрямої комунікації (на матеріалі англійського мови): авторефер. дис. ... канд. філол. наук: 10.02.04. Иркутск: ИГЛУ, 2009. 21 с.

8. Шейгал Е. И. Семиотика политического дискурса. М.: ИТДГК «Гнозис», 2004. 326 с.
9. Barton D., Carmen L. Language Online: Investigating Digital Texts and Practices. Routledge, 2013. 208 p.
10. Blair T. Speech Opening Debate on the Iraq Crisis in the House of Commons. URL: <https://www.guardian.co.uk/politics/2003/mar/18/foreignpolicv.iraql>.

Ольга Побережник,
викладач,
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
(м. Умань, Україна)

СТРУКТУРНА ХАРАКТЕРИСТИКА АНГЛО-АМЕРИКАНІЗМІВ У ФРАНЦУЗЬКІЙ МОВІ КВЕБЕКУ

Постановка проблеми. Сьогодні лінгвісти при вивченні мовних явищ усе частіше вдаються до їх аналізу з позиції прагмалінгвістики, що дозволяє досліджувати різноманітні мовні феномени в конкретному комунікативно-прагматичному просторі й у тісних взаємозв'язках. **Актуальність** нашої роботи також полягає в тому, що в сучасних умовах глобалізації під впливом тісного й постійного контакту квебекського варіанту французької мови з англійською, вивчення спільних закономірностей і конкретних проявів взаємодії між мовами сприяє більш успішній організації спілкування з урахуванням національних особливостей полінаціональних мов.

Аналіз останніх джерел і публікацій свідчить, що питання англійських запозичень у франкоканадській мові досліджували такі мовознавці, як В. Т. Клоков, К. А. Реферовська, Н. А. Слобожаніна, Н. Лабрі, Дж. Тюрнер та інші.

Мета статті – розглянути структурні особливості англо-американізмів у французькій мові Квебеку.

Виклад основного матеріалу. Англо-американські запозичення в мові квебекців є неоднорідними. Найбільш глибокий пласт запозичень складається з позначень явищ і предметів, не відомих раніше франкоканадцям. Йдеться про морфосемантичні запозичення, коли запозичуються і форма, і значення